

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Coupure 104-118 (Gent, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2022B121
Maart 2022

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert NV
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Bot Bart

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert NV, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2022

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Administratieve gegevens	5
2	Inleiding.....	7
3	Geplande werken.....	7
4	Gemotiveerd advies	8
4.1	Afweging onderzoekstechnieken.....	9

FIGURENLIJST

Figuur 1 Het projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (Bron: geopunt)	6
Figuur 2: Orthofoto met vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron: geopunt)	8

TABELLENLIJST

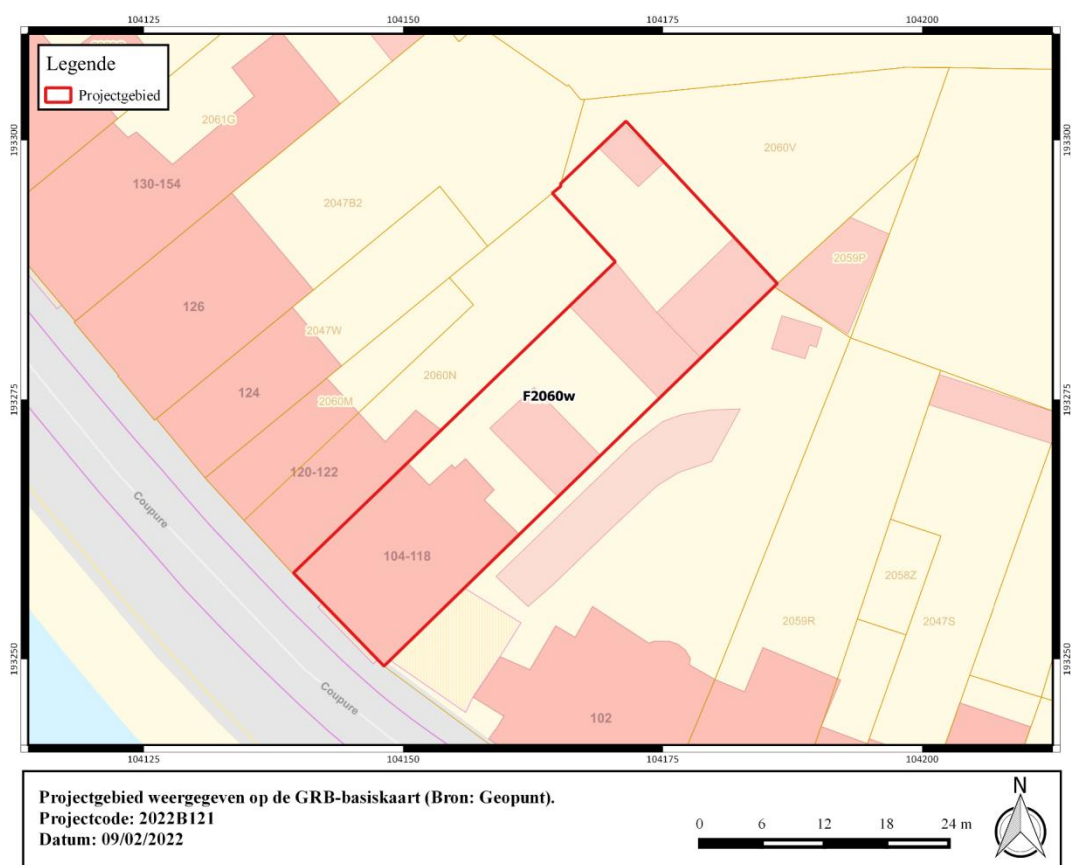
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	5
---	---

1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Gent
	Deelgemeente	/
	Postcode	9000
	Adres	Coupure 104-118 9000 Gent
	Toponiem	Coupure 104-118
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 104113$ $Y_{\min} = 193241$ $X_{\max} = 104212$ $Y_{\max} = 193310$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Gent, Afdeling 15, Sectie F, nr. 2060w Figuur 1	
c) Alle betrokken actoren en specialisten	Bart Bot (erkend archeoloog)	

Figuur 1 Het projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (Bron: geopunt)

2 Inleiding

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Gent. Het onderzoeksterrein situeert zich niet binnen een archeologische site. Het terrein situeert zich wel deels in een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Het zuidelijk deel van het plangebied werd opgenomen in de GGA omwille van de aanwezigheid van kelders.

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt. De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 750 m², vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

3 Geplande werken

De opdrachtgever plant het verbouwen van een verouderde meergezinswoning met acht wooneenheden tot een hedendaagse meergezinswoning met vijf wooneenheden en een kantoor. De vergunningsaanvraag omvat tevens het slopen van drie bestaande garageboxen en het creëren van een volwaardige tuinzone. Voor de verbouwing van de bestaande meergezinswoning worden geen bijkomende bodemingrepen voorzien. De verbouwingen zullen plaatsvinden binnen de bestaande structuren. De bestaande kelders worden hierbij niet uitgediept.

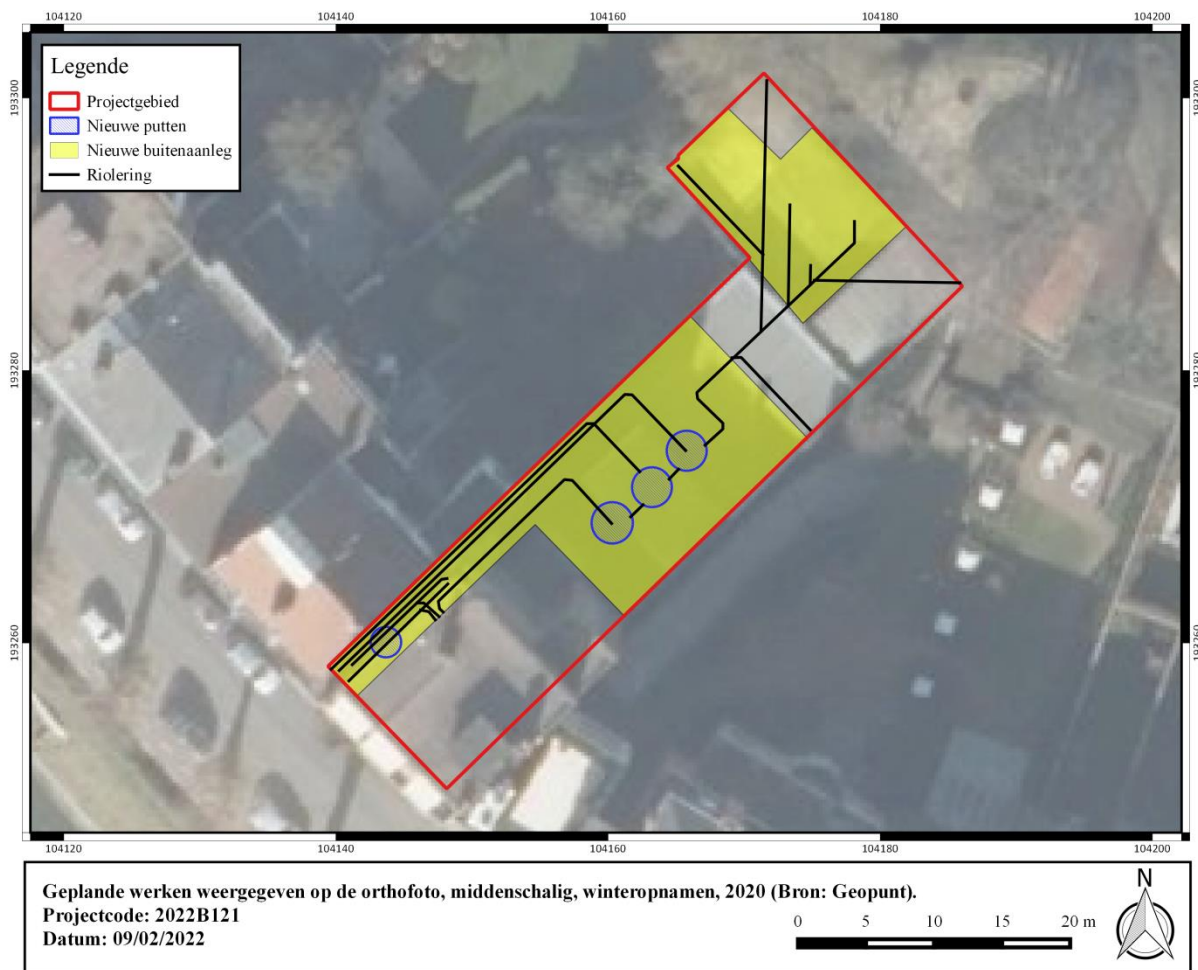
In de bestaande toestand zijn zowel de tuinzone alsook de binnenkern bijna volledig verhard of bebouwd. De tuinstrook en binnengebied zijn bebouwd met 10 garageboxen en 2 open autostaanplaatsen.

In de nieuwe toestand streeft men naar een maximale ontharding en het ontpitten van de binnenkern en tuinstrook. De bestaande garageboxen aan de achterste perceelgrens zullen verbouwd worden, de centrale garageboxen zullen gesloopt worden zodat er een diepe gemeenschappelijke tuin ontstaat. De verbouwing van de bestaande garageboxen bestaat uit het creëren van een open luifel voorzien van een groendak.

Concreet worden de volgende bodemingrepen voorzien:

- Interne verbouwing van de woning aan de straatzijde. Hier worden geen bodemingrepen voorzien
- De heraanleg van de buitenruimte en de inrit over een oppervlakte van ca. 423 m². Voor deze heraanleg wordt een bodemingreep gerekend van ca. 30 à 50 cm-mv.
- De realisatie van 4 nieuwe putten met een gecombineerde oppervlakte van ca. 30 m². Deze putten worden aangelegd tot op een diepte van ca. 2 m-mv. De putten zullen aansluiten op nieuwe riolering. Voor deze riolering moet een sleuf uitgegraven worden van ca. 60 cm breed en 80 cm diep.
- Over de garageboxen in de noordzijde van het plangebied wordt een nieuw groendak gerealiseerd. Binnen de garageboxen zelf worden geen bodemingrepen voorzien.

Figuur 2: Orthofoto met vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron: geopunt)

4 Gemotiveerd advies

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Gent Coupure 104-118

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan aangetoond worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan onderstaande afgeleid worden:

- Het plangebied bevindt zich binnen de historische stadskern van Gent en binnen de 14de-eeuwse stadsomwalling.
- Op 16de-eeuws kaartmateriaal (Cfr. Deventer en Braun en Hogenberg) is het plangebied niet bebouwd.
- Op 17de-eeuws kaartmateriaal (cfr. Sanderus en Frickx) wordt er bebouwing rondom het plangebied afgebeeld. Het plangebied is onderdeel van de abdij van Waarschoot. Het plangebied situeert zich meer bepaald in de tuinzone van deze abdij. Dit wordt bevestigd op de kaart van Ferraris (18de eeuw).
- De Coupure en de wegen erlangs worden aangelegd in de 18de eeuw. Bebouwing binnen het plangebied verschijnt in de loop van de 19de en vooral 20ste eeuw.

3° de waardering van de archeologische site:

Op basis van het bureauonderzoek kan gesteld worden dat er een laag archeologisch potentieel toegekend kan worden aan het plangebied. Het plangebied blijft onbebouwd tot de 17de eeuw en ligt dan in de tuinzone van de Abdij van Waarschoot. Er kunnen zich potentieel sporen van deze tuin (tuinindeling) bevinden binnen het plangebied. Op het niveau van de C-horizont kunnen zich eventueel grondvaste sporen manifesteren. Gezien de hoge bebouwingsgraad binnen het plangebied is de kans klein dat er nog goed bewaarde grondvaste sporen binnen het plangebied bewaard zijn. Het bureauonderzoek toont aan dat er geen oude (middeleeuwse) typische stadscontext gebonden archeologische sporen te verwachten zijn. Bebouwing verschijnt pas in de 19de – 20ste eeuw.

4° de impactbepaling:

Indien zich archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied bevinden, zijn deze bedreigd door de geplande werken.

4.1 Afweging onderzoekstechnieken

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- *Archivalisch onderzoek:* Bijkomend archivalisch onderzoek is in dit stadium van het onderzoek niet van toepassing. Dergelijk onderzoek zou een te grote meerkost betekenen, bovendien is aan de hand van het historisch kaartmateriaal een duidelijk beeld verkregen van het onderzoeksgebied.
- *Landschappelijk bodemonderzoek* Cfr. CGP 7.3: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is er geen specifieke verwachting naar een bewaarde paleobodem. Om die reden wordt er geen landschappelijk booronderzoek uitgevoerd.
- *Geofysisch onderzoek* Cfr. CGP 7.4: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Veldkartering Cfr. CGP 7.5*: Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek Cfr. CGP 8.4 en 8.5*: Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. Deze methode is niet van toepassing voor het projectgebied.

- *Proefsleuven en proefputten Cfr. CGP. 8.6*: Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

Het bureauonderzoek toont aan dat er voor het plangebied een lage archeologische verwachting is. Het plangebied wordt gesitueerd binnen de tuinzone van de voormalige abdij van Waarschoot. Elementen van bvb. tuinindeling kunnen zich binnen het plangebied bevinden. Ook eventueel grondvaste sporen (middeleeuws, Romeins, of ouder) kunnen binnen het plangebied aanwezig zijn. Indien er zich elementen van tuinindeling of grondvaste sporen binnen het plangebied bevinden dan zullen deze moeilijk onderzoekbaar zijn gezien de aard van de werken.

Gezien de aard van de geplande werken, de hoge bebouwingsgraad en het lage archeologisch potentieel en kenniswinst wordt er geen verder onderzoek geadviseerd.